

Loški razgledi na 15786 straneh

Prvi urednik Loških razgledov dr. Branko Berčič je v predhodnem prispevku letošnjega zbornika opisal prizadevanja in napore pri nastajanju našega zbornika do leta 1954, ko je izšla prva številka. Tudi po petdesetih, ko je pred nami jubilejna petdeseta številka, lahko znova ugotavljamo, da je v Sloveniji malo zbornikov, ki bi izhajali nepretrgoma pol stoletja in da v naši državi gotovo ni občine, ki bi se lahko ponašala s tako rednim in kvalitetnim zbornikom. Gotovo tudi ni zbornika, ki bi kar petdeset let obdržal prvotne vsebinske zasnove in načela. To gotovo dokazuje, da so bili temeljni kamni zbornika dobri, odzivi bralcev in njihovo število v vsem času pa potrjujejo, da jim je zbornik postal nepogrešljiv prijatelj, izsid knjige pa prijeten dogodek.

V mnogih dosedanjih prispevkih, ki obravnavajo Loške razgledne je zapisano, da pravila Muzejskega društva določajo, da Loški razgledi kot domoznanski zbornik izhajajo enkrat na leto ob občinskem prazniku, da so namenjeni pospeševanju domoznanskega raziskovanja ter poglobljenemu seznanjanju društvenih članov, naročnikov in drugih bralcev z dogajanjem na loškem ozemlju s tem, da prinašajo znanstvene, poljudne in leposlovne prispevke, ki obravnavajo zgodovinsko, kulturnozgodovinsko, zemljepisno, prirodopisno, narodopisno, gospodarsko in drugo družbeno dogajanje na ozemlju nekdanjega loškega gospostva v preteklosti in sedanjosti.

Loški razgledi izhajajo ob občinskem prazniku, v teh petdesetih letih je bilo to okoli 18. decembra, nato 9. januarja, v zadnjem desetletju pa okrog 30. junija. Le prvo številko je izdal in založil Mestni odbor SZDL Škofja Loka, vse ostale pa Muzejsko društvo ob finančni podpori Občine Škofja Loka, ali njenega Izvršnega sveta Skupščine občine, ali Občinske kulturne skupnosti Škofja Loka. Do 36. številke so bili Loški razgledi publikacija Muzejskih društev v Škofji Loki, Železnikih in Žireh, od 37. številke dalje pa tega podatka ni več.

V vseh 50 letnikih se je obdržala prvotna zasnova ureditve na vsebinsko podobne dele: Razgledi, Leposlovje, NOB in različni zapiski, poročila, gradiiva in spomini. Zgodovina narodnoosvobodilne vojne se je v zadnjem desetletju preselila med gradiivo in spomine, od 45. številke dalje določen čas objavljamo prispevke v poglavju Zgodovina športa na Loškem. Iz določenih uredniških razlogov je bil včasih vrstni red in obseg oddelkov nekoliko spremenjen oz. prilagojen vsebinskim poudarkom posameznega letnika. Ob posameznih pomembnih dogodkih so bila dodana dodatna poglavja (n.pr. 60 let Muzejskega društva Škofja Loka, 60 let Loškega muzeja Škofja Loka, Izbor iz člankov in razprav Borisa Ziherla, Spomini na Josipa Broza Tita, 40 letnica vstaje slovenskega naroda, Visoko, Škofjeloški pasijon).

V prvem desetletju je zbornik v povprečju obsegal 248 strani ali 15,5 tiskanih pol, v drugem desetletju 285 strani ali 17,8 tiskanih pol, v tretjem desetletju 343 strani ali 21,4 tiskanih pol, v četrtem desetletju 299 strani ali 18,7 tiskanih pol in v zadnjem desetletju je zbornik v povprečju obsegal 402 strani ali 25,1 tiskano polo. Najtanjši zbornik je bil XII/1965 s 140 stranmi in najobsežnejši 46/1999 s 544 stranmi. Loški razgledi so v petdesetih letih izšli na 15.786 straneh ali na 986,6 tiskanih polah. Na polici bi jih bilo 0,84 tekočega metra. Naklada je bila sprva 1200 izvodov, nato 1800, sedaj se je ustalila pri 1100 izvodih. V tem obdobju je 525 posameznih avtorjev prispevalo 1806 prispevkov; mnoge med njimi štejeemo za redne sodelavce. V prvih desetih številkah je bilo 111 avtorjev, v drugem desetletju novih 92, v tretjem novih 109, v četrtem novih 91 in v petem desetletju novih 122 avtorjev z vsaj enim prispevkom. Vsak letnik ima na prednji strani upodobljen kak pomemben motiv povečini v zvezi z vsebino letnika ali s kakim dogodkom tistega leta.

Med prispevki je mnogo znanstvenih in tehničnih prispevkov, ki so predstavljeni tudi v povzetkih v tujih jezikih, večinoma v nemškem jeziku, nekateri tudi v francoščini, italijanščini in angleščini. Ti prispevki so ponesli ugled zbornika tako v domače, kot tudi v tuje znanstvene ustanove, saj Loške razgleda pošiljamo na 141 naslovov, od tega 70 v tujino, v 13 držav. Sicer prevladujejo poljudno pisani, vendar na dokumentaciji temelječi članki ter informacije oziroma gradivo, ki bo koristilo poznejšim raziskovalcem. Žal ne bomo nikoli prišli do podatka, kolikim uporabnikom so Loški razgledi služili pri pripravi seminarskih, maturitetnih, diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog.

Največja skrb za pripravo petdesetih števil Loških razgledov je bila na uredniškem odboru in na urednikih. Dosedanji uredniki so bili dr. Branko Berčič (od 1. do 13. številke in od 20. do 25. številke), France Planina (od 14. do 19. številke), dr. France Leben (od 26. do 37. številke) in Franc Podnar (od 38. do 50. številka). Spreminjala se je tudi sestava uredniškega odbora, v njem so se zvrstili: dr. Branko Berčič, dr. Pavle Blaznik, Svetko Kobal, Stane Pečar, France Planina, Milan Žakelj, Marija Jamar-Legat, Jože Nastran, Andrej Pavlovec, Rajko Brank, France Kavčič, dr. France Leben, dr. France Štukl, Rado Jan, Tone Eniko, Jože Šturm, Vinko Demšar, Franc Podnar, Ludvik Kaluža, Miha Naglič in dr. Tadeja Primožič. Člani si imeli svoje zadolžitve tako za posamezna strokovna področja, kot tudi za krajevno zastopanost za celotno regijo.

Zbornik so lektorirali po vrstnem redu dr. Branko Berčič, France Jesenovec, Marija Jamar-Legat in Ludvik Kaluža, korektor v 29. in 30. številki je bil France Planina.

V petdesetih letih so Loške razgleda tiskali v Tiskarni Triglav v Ljubljani, Tiskarni Tone Tomšič v Ljubljani in v Gorenjskem tisku v Kranju.